

Magtárlap

• 2004.07.25. Vasárnap IV.szám

Pula, a metro-polisz

Az idei év magyar sikerfilmje, Antal Nimród *Kontrollja* már Pula-n is bemutatásra került. A forgalmas budapesti metróban forgatott filmhez szokatlan hangulat párosult a barátságos pulai faluház udvarán. Talán még élvezhetőbb lett volna, ha a lejátsszórendszer nem fagy le minden izgalmasabb jelenetnél, és nem fagyok le én sem közben, de egy ilyen filmet bárhogy is lehet élvezni.

Este tíz helyett fél tizen-egykor sikerült „össze-lőni” a rend-szert, és végre indulhatott az első új ma-gyar ur-ban movie: Antal Nimród *Kontroll* c. filmje. Ezt a filmet már láttam egyszer egy pesti moziban, és már akkor is megfogott a hangulata.

Bár több film is játszódtott már a metróban, mégiscsak más a miénket, a budapestit látni a vásznon!

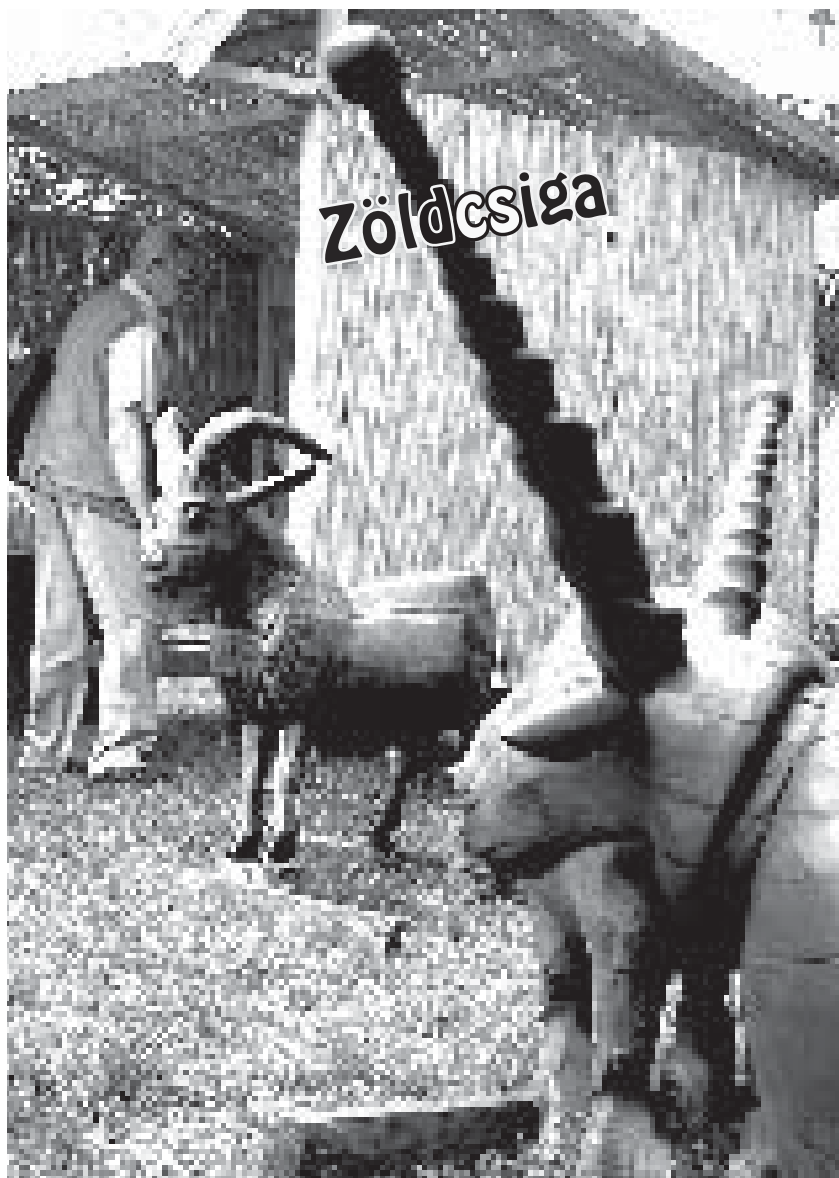
Ez a bátor fiatal, amerikai születésű magyar rendező, Antal Nimród képes volt behozni ennek az országnak a filmes kultúrájába egy olyan ország mentalitását, ahol az az első, hogy a film a közönségnek szól. Ehhez tényleg bátorság kell egy olyan or-szágban, ahol a fil-meket általában a ren-de-zők-nek és a kri-ti-ku-sok-nak k é -

szítik. Persze ehhez is az kellett, hogy ott tanuljon, mert itt biztosan már karrierje előtt nem engedték meg volna neki ezt a szemléletet. Így azonban sikerült. Végre valaki!

A film témája is bátor és egyedi választás. Aki a fővárosban lakik, elkerülhetetlenül összefut az ellenőrökkel, és bár ők csak a munkájukat végzik, nekünk néha ez elég kellemetlen találkozást jelent. Ez a film az ő szemszögükből mutat meg egy olyan világot, amit mi, egyszeri, szakaszjegyes utasok ismerünk is meg nem is. A vásznon rokonszenvezünk a karszalagos figurákkal. Külön dicséret érdemel ennek bemu-ta-tá-sá-ért az igényes fény-képezés, ami többet engedett meg látni Buda-pest alatt, mint amit mi nap mint nap, csak pár megálló erejéig érzékelünk a neonfényes nappalokból.

Ez a film talán több, mint egy napi út a Népligetől az Árpád hídig, de lehet, hogy pont az, csak soha nem vesszük észre.

Pula, faluház, végállomás! Kérjük kedves utasainkat, hogy megállás után szíveskedjenek elhagyni a vonatot, és erre figyelmeztessék utastársaikat is! Kérjük, hogy az állomás területén ne gyűjtsanak rá! Köszönjük! A viszontlátásra!

Aprónak érzem magam a világban. Itt vagyok, egyedül, körülöttem a sok ember. Nem ismernek engem. Csak egy kis pont vagyok, amely csak töredéke a halmaznak. Csak egy halvány foszlány.

Talán van rajtam kívül még olyan ember, aki hasonlóan érez. Egyedül, kirekesztve. Pedig szeretnénk kitörni végre, hogy felfigyeljenek ránk, mert mi is lehetünk különlegesek. Bennünk is van valami fontos, valami olyan dolog, ami érdekelhet más lényt. Csak nem szaladgálunk fel-alá a városban meztelenül, hogy észrevegyenek. És olyan pólót sem veszünk fel, hogy: „Hé, én vaok az a nagyon izgalmas embe, és ha nem ismeresz meg, akó jó megbánod!” Nem. Mi inkább csöndesek vagyunk, befelé fordulunk, mégis inkább a világ felé.

A Völgyben sok kis hely létezik. Kicsik. Alig láthatóak. Nem csapnak nagy felhajtást. Elhaladunk egy vaskerítés mellett, és nem nézünk oldalra. Hiszen nem érdekel minket. Pedig fogalmunk sincs, mit élhetett át. Talán nem sok

választotta el a haláltól, amikor a múlt héten kitört a vihar. Vagy egy pityókás férfinak nyújtott támaszt, aki hálából végigcsókolgatta az építményt. Vagy a kerítés melletti akácfa is hús árnyékot nyújt az arra járó, fáradt lábú embereknek. Nekik nem hálálja meg senki.

Vagy létezik egy ház, melynek ablakát kavicsokból rakták be, és nekünk fogalmunk sincs róla, mert csak elmegyünk mellette. A Zöldcsiga nem hagyja cserben a kicsiket! Részt vehetünk csigaként egy tájismereti játékban. Részemről nem vagyok a tájékozódás nagymestere, és én sem szoktam tetőtől talpig végigpásztázni a dolgokat. Kaptunk egy kis fűzetet, melynek segítségével fellelhetjük az elbúvó kincseket.

Nem IS gondolnánk, mi mindent rejt egy koszos öreg ház, mennyi csodát! Ha más is kedvet kapott a „csigagoláshoz”, bátran kerekedjen fel! Csak annyit tennék hozzá, hogy LÁSS! Mert a nagyok is előbb kicsikként kezdték, de volt, aki észrevette és megcsodálta őket!

Léteznek könyvmolyok

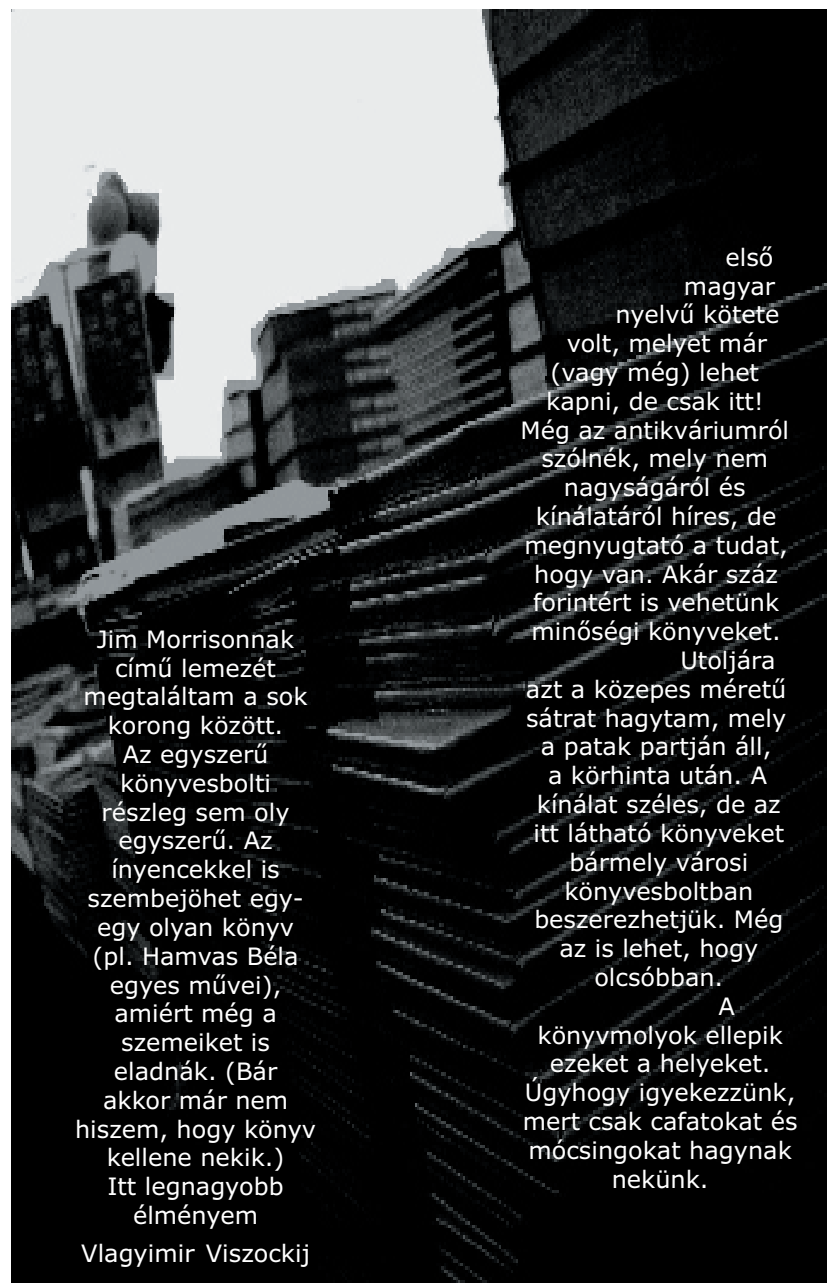
A mai időjárás lehet, hogy elmossa őket, vagy elfújja. Nézem, ahogy pakolnak. Műanyag ládákban hoznak olyan dolgokat, melyeket két csoportra oszthatunk: van a szemét és mulandó, illetve az isteni és örök.

Kapocson három könyvesbolt működik, egy a temető után, egy a Malompart mellett, egy pedig a kézműves pavilonok előtt. Ezeken kívül áll egy stand a temetőben. Induljunk el innen.

Az elárusítóhely kiválasztása nem szerencsés. Tulajdonképpen kívül esik azokon a területeken, melyeket a közönség meglátogat. A kínálata sem túl széles. Viszont videó- és DVD-filmeket még nem láttam másutt.

Ha továbbmegyünk a temetőből, megtaláljuk a Szalay-könyvkiadó pavilonját. Vékony füzeteikkel igazából nem túl bizalomgerjesztők. Én mégis azt tanácsolnám önöknek/nektek, hogy nézzétek meg, mert érdemes.

A Malompart melletti híd templom felőli oldalán áll (azt hiszem, nyugodtan mondhatom) kedvenc könyvesboltom. Három standból áll. Egy zeneiből, egy könyv- és egy antikvárium-részlegről. A zenei részleget nyugodtan keressük meg, ha szeretnénk valami ritka jazz-, költészeti, alternatív, vagy népzenei lemezt. Viszonylag olcsók és használtan is vásárolhatunk. Én személy szerint nagyon megörültem, amikor Hobo Blues

első magyar nyelvű kötete volt, melyet már (vagy még) lehet kapni, de csak itt! Még az antikváriumról szólnék, mely nem nagyságáról és kínálatáról híres, de megnyugtató a tudat, hogy van. Akár száz forintért is vehetünk minőségi könyveket.

Jim Morrisonnak című lemezét megtaláltam a sok korong között.

Az egyszerű könyvesbolti részleg sem oly egyszerű. Az ingyencékkal is szembejöhethet egy-egy olyan könyv (pl. Hamvas Béla egyes művei), amiért még a szemeiket is eladnák. (Bár akkor már nem hiszem, hogy könyv kellene nekik.) Itt legnagyobb élményem

Vlagyimir Viszockij

Utoljára azt a közepes méretű sátrat hagytam, mely a patak partján áll, a körhinta után. A kínálat széles, de az itt látható könyveket bármely városi könyvesboltban beszerezhetjük. Még az is lehet, hogy olcsóbban.

A könyvmolyok ellepik ezeket a helyeket. Úgyhogy igyekezzünk, mert csak cafatokat és mócsingokat hagynak nekünk.

Úti áldás, avagy zenés vallomások

Öcs a templomok Mekkája. Van itt református, evangélikus és katolikus is. Ezek között viszont elég nehéz eligazodni. Mi is eltévedtünk, de szerencsére időben megértünk Dr. Csanádi László orgonahangversenyére, ami ötkor kezdődött a Katolikus templomban.

Befejeződött a hangverseny és máris indultam tovább Dinnyés József koncertjére a református templomba. Sokat nem kellett mennem, ugyanis pár utca alatt leértem az előadás helyszínére.

Addigra már elkezdődött az, amitől féltem: Dinnyés Józsi elkezdett gitározni és énekelni. Egy ideig csak kintről szemléltem a történéseket, majd egyszer rávettem magam, hogy körülnézzek bent is.

A református templom még az előzőnél is kisebb volt, benne sok zenekedvelővel. Az első padokban találtam helyet. Ekkor kezdtek el

beszállingózni az emberek az előadásra.

Dinnyés Józsi a jól bevált módszerrel felkonferálta magát és elkezdett gitározni, majd énekelni. Egy ideig nagyon jól bírtam a zenei vallomásokot és beszélgetéseket, de azért ami sok, az sok. A vége felé már bántotta a fületem a kornyikálás, tehát eldöntöttem, hogy elindulok vissza a Magtárba.

Ekkor észrevettem, hogy egykönnyen nem jutok ki a templomból, mert útközben rengeteg ember érkezett, aki kíváncsi volt az előadásra. Tehát nem lehetett átjutni az embertömegben, csak bulldózerrel.

Nem volt más választás, meg kellett várnom Dinnyés Józsi előadásának végét, szenvedtem még vagy tíz percet a templomi klímában. Az idősebb korosztályok viszont láthatólag élvezték a műsort,

minden szám között tapsoltak.

A fináléban Józsi eljátszott még egy számot, majd elkészönt a közönségtől, attól a közönségtől, amely hangosan tapsolt az utolsó szám végén is. Gondolom, rohant tovább egy másik fellépésre

Treuer Bálint

Kenny Carr and The Tigers

A lámpák felizzottak a színpadon és a közönség szeme elé került az elfelejthetetlen látvány. A színpadon hat néger énekes kezdte el játszani azt a zenét, ami a hazájukban született meg és terjedt el az egész világon. Ez volt a jazz, a blues és a gospel.

Kenny Carr „eladta magát” a koncerten, hiszen mindent megtett azért, hogy az emberek figyelme ne szálljon alá. Ennek érdekében tette azt, hogy leugrott a színpadról trombitájával és az őt figyelő tömeg közé vegyülve játszott tovább a dalt. De ezzel még nem volt vége, mert kis időn belül követte Kennyt az együttes két tagja. Ők nem zenével buzdították a közönséget, hanem táncsal.

A koncert legmurisabb esete az volt, amikor a zenekart felkonferáló hölgy az együttest kanadainak hirdette ki. Majd a koncert végén Kenny Carr-tól kérdezte azt Halmos Szabolcs, hogy Kanadán belül merről jöttek? Erre Kenny kissé felháborodva mondta, hogy nem kanadaiak, hanem az USA-ból, méghozzá Észak-Karolinából jöttek.

A riportból az is kiderült, hogy az együttes egy európai turnén vesz részt és Magyarországon már zenéltek Visegrádon, és Miskolcon.

A riport végén azt is megjegyezte, milyen jól táncoltunk a koncert alatt.

A koncert végén, amikor a hangulat a csúcson volt, Kenny még ezt az állapotot is tudta „überelni”. Ezt úgy tudta elérni, hogy cd-eket dobált a közönségbe, vagy a dobos a dobverőit

adta egy kis srácnak. Viszont én jártam a legjobban, mert nem csak cd-t szereztem tőlük, hanem ezt a cd-t még dedikálta is nekem.

Én úgy gondolom, aki részt vett a koncerten, biztos jól érezte magát. Ha eddig nem is szerette a jazzt és a gospelt, e koncert után megszerette.

A zenekar a maximumot hozta ki magából, a koncert felejthetetlen volt, és az emberek csak úgy szívták magukba a jazz és a gospel pergős dallamait.

A pontosság

Az öcsi evangélikus templomban orgonakiállítást rendeztek: az orgonakészítő Albert Miklós mesélt ezekről a csodálatos hangszerekről.

Egy templom elengedhetetlen tartozéka az orgona. Különböző kápolnák hangszereit tekinthettük meg az öcsi katolikus templomban. Albert Miklós orgonaeépítő mesélt a készítési technikákról, valamint egyéb apró titkokról.

Amikor odaértem, éppen egy számomra teljesen érthetetlen nyolclábás principálról mesélt.

Kicsit meglepődtem, mert azt hittem, hogy itt orgonákat fognak megszólaltatni. De tévedtem. Csak egyetlen darab volt, a templomé. A hangszereket csak a róluk készült kép helyettesítette. A falon műszaki rajzok lógtak a pontos elkészítésről.

A képeket elnézve biztos, hogy ehhez a munkához óriási precizitás szükséges: a sok pedál, síp és fújtató, egy milliméternyi hiba egy hang különbséget is jelenthet.

Mestersege

Hatalmas odafigyelést igényel, mert amilyen a készítő, olyan az orgona lelke is.

Hosszasan beszélgettem az úrral arról, hogyan is készül egy orgona, és honnan jött az isteni szikra, hogy ezzel foglalkozzon. És mi szükséges ahhoz, hogy az orgona a legjobb élményt nyújtsa?

A legfontosabb a hangszer rendeltetése, és hogy hol helyezkedik el, vagyis milyen az akusztikai hatás.

Furcsa, hogy egy harmonikából indult az úr pályája, amikor átalakította azt harmóniummá. Majd elkezdett foglalkozni az elektronikus hangszerekkel, de kiábrándult belőlük és ezért áttért a templomiakra. Körbejárta Magyarország katedrálisait, jegyzeteket készített és elvégezte a szükséges iskolákat. A helyes úton végül Szakács István orgonamester indította el.

Szeretném még megemlíteni ennek az embernek egy nagyszerű tettét. Barátnőmmel a vasárnapi misére indultunk az orgonakiállítás után. A mise felénél észrevettük, hogy ott ül Albert Miklós is. A pap éppen arról mesélt, hogy mennyit jelent nekik ez a templom, és köszönik Istennek, hogy fel tudták újítani. A kápolnában könnyeztek az emberek, nagyon megható volt. A mise végén Miklós úr felállt és elmondta, nagyon meghatódott és szeretne eljönni valamikor felújítani a templom orgonáját.

**Ismered
a pesti Szimplát?**

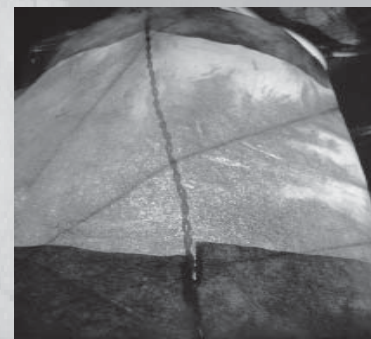
**Klassz hely, különleges. Ma már
máshogy nem lehet. Egy kommersz pub nem
vonzza a látogatókat, nincs forgalom, egy a sok
közül, belesüllyed az átlag, silány vendég-
látóegységek hosszú sorába. Ha tehát
egy kuriózum-kávészásra vágysz,
örülj, mert itt van egy szim-
plán jó lehetőség: a
Szimpla kitelepült
Taliándörög-
dre.**

Színes fények, nem minden-
napi zene szűrődik ki az egyik
udvarból. Hatalmas felirat
adja tudtadra, hogy me-
gérkeztél: Szimpla Kastély. Az
épület a régi időkben gazdag
kúria volt, ma a rendezvény
idején a mi szórakozásunkat
szolgálja.

A szimpatikus pultosráctól
kérek útbaigazítást, merre ta-
lálhatnám a tulajt. F fiatal fér-
fihoz vezet, aki készségesen,
bár kissé fáradtan válaszol
kérdéseimre. Nem csoda,
hogy nyúzott. Hat napja éjt
nappallá téve dolgozik, hogy
a Völgy kezdetére kulturáltan
és mindenre felkészülten áll-
janak össze. Megtudom, hogy
a pesti hely mintájára készült
az egész, megpróbáltak minél
többet áthozni ide is a már
jól ismert desing-ből. A zene
az egyik alapvető elemük.
Szól itt minden a magyar
népzene-től kezdve, indiai,
francia, holland, kinek

mi a szája, pontosabban
füle íze. Ha már az ízeknél
tartunk, ételeket is árulnak;
vadaspörkölt, bundáskenyér,
roston sült húsok elérhető
áron. Ugyanis azokat nem
tornázták az egekig, abszolút
megfizethető.

Szimplán jó

nedűt kaptam. Az eladók
kedvesek, emberségesek a
vevőkkel. Maguk a vásárlók
ugyanolyan tarka népség,
mint a tetőszerkezetről le-
lógó sejtelmes lampionok. A
nyersfa asztaloknál megfordul
mindenki, raszta neohippi,
nyugdíjas néni buldoggal,
munkásember, partizni vágó
fiatalok.

Kiderült, a pesti székhely
vezetői – négy fiatal – már
korábban felismerték a mag-
yar helyzetet: valami extrára
van szükség ahhoz, hogy
sikeres mulatóval színesítsék
a főváros palettáját. Nekik ez
sikerült, ráadásul a kitelepül-
és is eredményesnek bi-
zonyul. Nézd meg magadnak
is, megéri egy nem átlagos
kocsmában teázni, kávézni,
itt még annak is furcsa, kül-
önleges íze van...

Az italozás talán a drágább
mulatság, mert az alko-
holért, üdítőkért fizetendő
összegeket a Völgy
vezetősége határozta meg.
Az italkínálatnál említésre
méltó a házi szörpcsoadajuk,
amit jómagam is teszteltem.
Isteni, tényleg málnaízű

KÜLÖNLEGES MISE

Dinnyés József, énekes játszotta a vasárnapi mise dalait, Öcsön. Mégsem övé volt a főszerep, hanem maguk a falu emberei.

Az öcsi református templomot, négy héttel ezelőtt kezdték el újra építeni.

A közösség szívét lelkét beleadta a munkálatokba, hogy az átépítés sikeresen befejeződjön, s a völgyi napokra már megnyithassa kapuit.

„Hitben járunk, nem látásban”- ezekkel a szavakkal kezdte el a plébános úr, a vasárnapi misét. Eleinte, nem értettem, miért ez a mondat hangzik el olyan sokszor a mise alatt. Aztán a példabeszédek közti részben, a tiszteletes a szónoklatába mind annyiszor belefoglalta a templom újjáépítésének nehézségeit. A templomnak nemcsak egyszerű takarítási, vagy meszelési problémákkal kellett megküzdenie: a falak

jószérivel már alig álltak mikor kőművest és asztalost kellett hívatni. Az építkezés el

nem az emberek kitartásának hiánya állított akadályt, hanem az életünk minden részébe beépülő pénz, amiről, mint tudjuk, soha sincs elég, vagy egyáltalán nincs. Így hivatásos tervezőre nem is futotta, de a lelkes emberek összefogása ezt is megoldotta: egyszerű és nagyszerű. Talán így lehetne a

legtömörebben leírni, milyenné alakult az épület.

A hívőknek nem számít, hova mehetnek imádkozni, megtisztulni, feltöltődni, csak az a fontos, hogy mindannyian együtt lehessenek. A templomnak nem is igazán az a feladata, hogy hivalkodó legyen, hanem bárki, bármikor beléphessen, rendezze saját érzéseit, erőt és hitet gyűjtsön.

A pap a mise végén embereknek a segítségért, ekkor éreztem át igazán, milyen nehézségeken mehetett keresztül a falu. Dezső bácsi, a templom hetvenhét éves gondnoka, az arcát a kezébe temetve borult a padra. A sorokban ülő nének is sírásba kezdtek.

Hitben járunk, nem látásban. A falunak így sikerült átvészelnie saját gondjait. A happy end sem maradhatott el: a mise végén az öcsi katolikus templom orgona készítője — mivel nagyon meghatotta kis közösség küszködése — felajánlotta, hogy a református parókia orgonáját ingyen és bérmentve megjavítja. Szerintem ilyen egy igazán egyszerű, de nagyszerű templom.

PROGRAMVÁLTOZÁS

EGY NEHEZ NAP

Tegnap az igen kimerítő, délelőtt megrendezett öcsi kerékpárverseny után azt a hálátlan feladatot kaptam, hogy délután négy órakor részt kell vennem egy kétórás túrában Taliándörögden. A „Bakóca-túra a Tik-hegyen” nevet viselő erdőkerülő kiránduláson a túravezetők a honos növényekről, állatokról fognak beszélni - legalábbis a programfüzetben ez állt.

Mondaydanom sem kell, a reggeli kimerültség után eléggé fanyalagva álltam a rám bízott feladathoz. Nem mintha bármi gondom lenne a zöldben megjárható hosszú utakkal, de harminchárom óra alvás nélkül, és a nem elhanyagolható reggeli tíz-tizenöt kilométer letekerése után a hátam közepére kívántam ezt a programot. Na de ez az én magánvéleményem maradt, mivel a feladatot magasabb helyről kaptam.

Nem tehettem mást, ismét nyeregbe szálltam és csak úgy süvítettem a helyszínre. Olyan gyorsan tekerem, hogy a lábam néha leszaladt a pedálról. Hamar odaértem. Az általam kiindulási helynek vélt

koordinátákra siettem, hogy még időben bekapcsolódjak a túracsoportba. Nem jártam sikerrel, mivel nem innen indultak a barangolók. Lehet, hogy legbelül nem is igazán akartam, de nem találtam meg őket, sőt még a völgy-munkások sem tudtak semmit a rendezvényről. Mit csináljak ilyenkor – gondoltam –, hát keresek egy másik programot. Egy kis utánajárás után ráakadtam az általam megfelelőnek vélt eseményre.

Ez nem más, mint a jóslás volt. Már régóta ki szerettem volna próbálni, de eddig sosem volt lehetőségem rá. Na de itt az alkalom. Tehát be mentem a templom melletti házban berendezett mágikus helyre. Nem szeretném lelőni a poént, hogy mi zajlott odabent, ezt derítsék ki azok, akik a későbbiekben ellátogatnak majd ilyen helyre. De egy biztos: amit eddigi életemről hallottam, annak nyolcvan százaléka pontosan egyezett. A többi dolgot megtartom magamnak.

De egyben nagyon bízom: az előre megjósolt szerelem hamarosan rám talál. Lehet, hogy már itt is van?

Tegnap reggel tizenegy órára Öcsre kellett mennem, mert ekkor került sor a hagyományosan megrendezett Művészetek Völgye Maratonra. A harminc, illetve hatvan kilométeres hegyi utat a bicikliversenyen, a szabályok szerint csak huszonhat colos hegyikeréppárral teheték meg a rajthoz állók. A versenyzők – a tizennégy éves junioroktól egészen a negyvenöt év feletti seniorokig – mind csatasorba állították az általuk oly nagyon féltett „szupermasinájukat”. Egyvalamit már az elején le kell szögezni: ennyi embert, csapatot és nézőt csak nagyon ritkán látni ilyen katasztrofális időjárás közepette. Tudniillik az egész rendezvény előtt, alatt és után nagy szemekben, erős nyugati szél kíséretében zúdult az eső az egész régióra, nagymértékben gátolva a versenyzőket a zavartalan tovaladásban.

Na de térjünk vissza a történet elejére. Reggel kilenc körül még azon gondolkodtam, hogy egyáltalán én is eltérjek-e a helyszínig ilyen borzalmas és hűvös időben. Arra gondoltam, képtelenség, hogy megtartsák a futamot. Egy kis nyomás hatására felpattantam a nyeregbe, és uccneki, vágattam Kapolcsról Taliándörögden át, végig a helyszínig. Elég sok megpróbáltatás árán jutottam el a végső pontig. Először szembe kellett

nézni az oda vezető úttal, a Tour de Francehoz, a világhírű francia körversenyhez hasonló kaptatókkal. A lejtőkön felfelé már a nyeregből

kiállva próbáltam leküzdeni a fájdalmat az egész lábamból. Ráadásul útközben még a zivatart is az arcomba kaptam. No de mindegy. Bőrig ázva, csuromvizesen elértem a kítűzött célt: még rajt előtt odaértem.

Rengetegen voltak. Már biztosnak tűnt, hogy elindítják a viadalt. Egyes emberekben a televízióból ismert híres kerékpárosokra leltem. Az esemény színvonalát mi sem tükrözi jobban, mint hogy milliós kerékpárok zöme várta a rajt kezdetét, ezenfelül a mezőny nyolcvan százaléka speciális öltözetben feszített. Elérkezett az idő. Elindultak. Ez idő alatt rengeteg érdekes dolog történt. Az egyik csapat tagjai, mikor kitolták a paraván alól bringájukat, – az idő miatt – közös megegyezéssel inkább autóbó szállva a közeli kocsmába mentek. A versenyzők elmenetele után megérkezett két apuka, akik egy zárt, babakocsiszerű járművet húztak a kerékpárjuk után. Az „utánfutókban” pici gyerekek biztonsági övvel felszerelve élvezték, ahogy felmenőjük csak úgy szelte a Kapolcsi-medence dombjait.

Én is elindultam a harminc kilométeresekkel, de pár kilométer után a taliándörögdi elágazásnál a mezőnyvel ellentétben, én egyenesen Kapolcs felé vettem az irányt.

Utólag biztosan állíthatom, nem bántam meg, hogy meglógtam, mert a

győztes körülbelül két óra múlva ért célba. Ja, és ő egy profi kerékpáros!

Régmúlt divat

Taliándörögden a Klastrom Színpadon a Musica Historica című programon vettem részt. Az ígért hangszerbemutató ugyan elmaradt, de láthattunk négy reneszánsz ruhába öltözött tagot, rengeteget hallhattunk az akkori divatról és a műsor végén részt vehettünk egy gyorstalpó táncházban.

Az első dolog, amit tisztázni kell, hogy a reneszánsz művészeti szempontból már nem a középkor része. A kor persze Mátyás király korára jellemző, s ez az olasz irányvonal Beatrixszal jött be. Akkoriban a nőiesség mértéke a kerek formák mennyiségétől függött: a

húsosabb lányok voltak a kapósak, dús keblekkel, széles tomporral és kerek hassal. A mai lányokra akkor rá se néztek volna. Olyannyira fontos volt ez, hogy kis szivacsokkal tömték ki hiányzó részeit, a dekoltázsok egyre mélyebbek lettek, mígnem az egyháznak kellett közbeszólnia.

A férfiak vékony harisnyát hordtak alul, amit csak felkötöztek, és magukat szeméremkupakkal takarták el. Volt egy olyan időszak, mikor a hátsó testrészük szabadon maradt. Felül pedig mentét hordtak, a fiatalok rövidebbet, az öregebbek hosszabbat, és mivel mindenki mindig fiatalosnak szeretne tűnni, a hosszú mente lassan ki is ment a divatból, már csak a papok és a legfőbb méltóságok hordták. Egyébként az akkori öltözet a XIX-XX. század határán visszatért a díszmagyar formájában. Az alsóruhának is fontos szerepük volt, annyira büszkék voltak rá, hogy a felső ruhára kis lyukakat vágtak, hogy kilógjon egy

kissé a mindig fehér alsósoknya, ing vagy éppen kombinészerű trikó. A program végén fel lehetett menni a színpadra táncolni. Eleinte csak egy-két ember jött, de aztán megindult a tömeg és végül már legalább harminc ember toporgott a színpadon. Egy nagy körbe álltak, és egyre bonyolultabb lépéseket tanultak, egészen a női és férfi szólóig. Aztán párokat alkottak, férfihiány miatt volt néhány női páros is. A zenét a Musica Historica szolgáltatta. Nagyon szép volt az egész, csak kár, hogy délután volt, nem pedig este, hiszen a kivilágított klastrom gyönyörű háttérként szolgálhatott volna.

Reneszánsz kori Klastrom Színpad

A völgy első vasárnapján a taliándörögdi Klastrom Színpad a reneszánsz korba költözött. Az egykori templomnál koncertek, költészeti verseny és korabeli divatbemutató is várta a látogatókat július 25-én.

Hosszas várakozás után, a reneszánsz táncházat

követően a Misztrál Együttes lépett a színpadra a taliándörögdi Klastromnál.

A kissé hosszúra sikerült felkészülés és beállítás után felcsendült muzsikájuk, melyben megszólalt a furulya, a klarinét, a gitár, a cselló, a mandolin, az okarina és a bőgő. Lélegzetelállító élményt nyújtott zenéjük a több száz összegyűlt néző számára. Idősek és fiatalok, nők és férfiak igyekeztek minél közelebb kerülni a színpadhoz, hogy még jobban részesülhessenek az élményből. Aki eddig nem volt Misztrál-fanatikus, az is azzá válhatott a megdöbbentő hangzás miatt. Hallani a hangszereket, majd egyszer csak megszólalnak a reneszánsz kor dalai. Átérezni az egész szellemét csak élőben lehet, írott formában nem is lehet átadni a zene örömét.

Elmondásuk szerint zenéjükben ötvöződik a hagyomány és a történelem egy különleges, modern, eredetét tekintve mégis

magyar dallamvilággal.

A 2004. év Balassi emlékére. Emiatt az előadáson főképpen Balassi énekeit hallhattuk. Egy katonaének, Borivóknak való, Hogy Júliára találja, így köszöne neki – mind az együttes dala is egyben. Megmutatták, hogy nem csak lantkísérettel lehet előadni ezeket a sokszázados énekeket. Valahogy az egész programnak volt egy hangulata: a Klastrom és a zene együttese adta azt a reneszánsz élményt, mely miatt még a más programra igyekvők is elhagyták Dörögdi határát és a templomromhoz igyekeztek.

Nekem az idővel volt egyedül bajom: sokkal jobban hangzott és mutatott volna ez a hatásos zene, ha kicsivel később, már sötétedés után játszották volna ezen a misztikus helyen.

Zöld programok a völgyben

Az ideai Művészetek Völgye az első olyan, melyen megjelentek az úgynevezett Zöld Udvarok a „Művészetek Zöldje” program keretében. Minden faluban találunk egy ilyen pontot, ahol környezetünk védelmére hívják fel figyelmünket. Remélhetőleg nem hiába.

A műsorfüzet legelején találjuk a hat falu Zöld Udvarainak programját. Filmvetítésekre, előadásokra, kirándulásokra invitálják a völgylakókat. Állandó kiállításokon, beszélgetéseken bepillantást nyerhetünk a magyarországi nemzeti parkok mindennapjaiba. Bemutatják, milyen ott az élővilág, különleges fajokról láthatunk képeket, filmeket. Ezenkívül megismerhetik az ott élő emberek szokásait, hagyományait, jellegzetes ruháit, használati tárgyait. A kirándulásokat a környéki hegyekbe, erdőkbe, forrásokhoz tervezik, de ha valaki valami különleges túrára vágyik, az öcsi Barlangkutató Múzeum közreműködésével leereszkeszhet a Baglyas 1-2 víznyelőbarlangba.

Több szeméttgyűjtő kirándulás is indul a falvakból, hogy a völgyet megtisztítsák az eldobált hulladéktól. Az erdei utak mentén lévő jelzéseket festik újra a lelkes aktivisták, akiket bárki elkísérhet, és megkönnyítheti munkájukat, emellett még kirándulhat is egyet.

A monostorapáti közelében lévő Hegyesdi-víztározó madárvilágát is megtekinthették már a túrázni vágyók.

Július 28-án 16 órakor indul a Csigaház udvaráról az a geológiai túra, melyben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park egyik legszebb képződményéhez, a Király-kőhöz látogatunk el.

Dörögdről 31-én, szintén délután négykor indul túra a Tik-hegyre, ahol a helyre jellemző növényfajtákat láthatunk.

Vigántpetendről 29-én, délelőtt fél tízkor indul a „Túra az Öreg Bükkfához”, melynek keretében ellátogathatunk a Hamuházi-forráshoz, a csicsói lovakhoz, és természetesen az Öreg Bükkfához.

Ez csak néhány javaslat volt a természetjárásra. Magunk is elindulhatunk egy térkép segítségével, és felfedezhetjük a völgyet, majd később akár Magyarországot, majd a világot is.

Az Úr nevében

Vallásos ember vagyok, ezért összeköttem a kellemest a haszonnal, és meglátogattam a taliándörögdi katolikus templomot a vasárnapi mise idején.

A körülmények nem kedveztek a hívőknek. Szakadt az eső és éppen akkor zajlott a kerékpárverseny is, ezért Sándor atya sokat késett. Szerencsére azért megérkezett.

Amíg átöltözött a reverendába, addig a templomban nézelődtem. Az első meglepetés a hívők személyében ért. A kis dörögdi istenháza teljesen tele volt. Másodsorra is meglepődhettem, ugyanis ezek az emberek nem csak úgy bejöttek. Mindannyian ismerték és mondták az imákat, énekelték az énekeket. Egy ifjú család még egy keresztelést is kért az atyától, aki ezt a mise után teljesítette, rengeteg programja ellenére.

Amikor bevonult Sándor atya és a ministránsok, megint fura dologgal találtam szembe magamat. A ministránsok lányok

voltak, pedig szinte mindenhol fiúk vállalkoznak erre a szerepre. Nem baj, jó látni, hogy a lányok is szolgálhatják az Istent. Elkezdődött a mise. Az orgonálás

egyszerű, de tiszta és szép hangú volt, csakúgy, mint az éneklés. Nem összevissza daloltak ez emberek, hanem energikusan, érthetően énekeltek.

A mise elején az atya emlékeztetett minket a múlt heti evangéliumra. Az evangéliumokban a Jézus életéről szóló történeteket írták le a Bibliában. Az idő rövidsége miatt kimaradt az olvasmány, azaz az Ószövetségből származó rövid szöveg. A szentleckét, ami a Jézus élete utáni bibliarészletekből való, az egyik ministráns olvasta. Az evangéliumot Sándor atya hirdette. Utána egy nagyjából tízperces prédikáció következett. Ilyenkor magyarázza el a pap az evangélium jelentését. Jól és velősen mondta el. A lényege az volt, hogy Isten szeretete mérhetetlenül nagy, és ha egy igaz embert talál, azért már megbocsát az embereknek. Az egy igaz ember Jézust jelenti, aki a keresztyének szerint halálával megváltotta az emberiséget.

A prédikáció után történt meg az átváltoztatás. Ilyenkor a pap az ostyát Krisztus testévé, a bort pedig a vérévé változtatja át, természetesen jelképesen. Ezt a rövid időt letérdelve töltöttük, és jó volt látni, hogy senki nem mocorgott közben. Utána áldozhatott, aki akart, tehát magához vehetett egy kis ostyát, ami itt is Jézus testét jelképezi. A létszámhoz képest elég sokan járultak ehhez a szentséghez.

A mise végén Sándor atya röviden elmondta, hogy milyen programok lesznek aznap a templomban és az Ósök Házában, majd mindenkit megáldott és bejezte a misét.

BAKSA ÉS FOXÓD

A helyszín ismét az Ősök Háza, az előadó, vagy inkább nevezük most mesélőnek, továbbra is Szőke András. A téma: Baksa és Foxód.

Mikor megláttam a programfüzetben a címet (Beszélgetés Baksáról és Foxódról), elöntött a kíváncsiság, mit is rejthet ez a külföldinek tűnő cím. Amikor odaértem, döbbenet tapasztaltam, hogy mennyire kevés embert érdekel az előadás. Pedig Taliándörögdre nem lehetett azt mondani, hogy pang az ürességtől.

A műsor elején kiderült, hogy Baksa nem más, mint egy szomszédos település. Ekkor bántam meg, hogy ezt a programot választottam. A műsor végére viszont az is kiderült, hogy a távolmaradóknak lett igazga, akik ebben az időintervallumban más programon élvezték a Művészetek Völgye átható szellemét. Az egész nem volt más csak egy történelemóra. Szőke úr folyamatosan darálta az évszámokat és az eseményeket, néha elmesélt egy-egy izgalmasnak csak erős jóindulattal nevezhető történetet.

Elég kellemetlen volt, amikor az emberek fele műsor közben egyszerűen csak felállt és távozott az udvarból, míg a másik fele hangosan röhögcsélt valamin.

Bár meg kell hagyni, nem úgy látszott, mintha ez Szőke Andrást zavarná. Ő csak darálta az évszámokat és az eseményeket. Sokan vannak, akik nem a történelemért lelkesednek, ezért érthető a lomha közönség. Akik maradtak azok minden bizonnyal a bográcsban készülő pörkölt és a méltán híres borok kóstolója miatt tették ezt.

Azt nem tudom, hogy megérte-e nekik végighallgatni az előadást, merthogy nekem már nem volt szerencsém végigkóstolni a készülődő finomságokat, mivel egy újabb remek program várt rám. A gyermekekkel is foglalkoztak: ők Badár Sándor színművészrel lovagolhattak egy elkerített karámban.

Mindenesetre ezután többször is átgondolom, hogy rögtön bedőljek-e egy csalogató címnek, vagy előbb érdeklődjek utána.

PÉCSI SZÁL

Személy szerint a reggeli hatalmas eső után arra számítottam, hogy alig néhány ember fog csak szállingózni Taliándörögdön. Ehhez képest kellemesen csalódtam, mert amikor leszálltam a buszról (az idő ekkor sem volt túlságosan melegnek mondható), már akkor egy kisebb embertömegbe botlottam. Hogy ők hová vándoroltak, azt nem tudom, de én elindultam a Mogyorók háza felé.

Nem voltam túl lelkes, ugyanis amikor elolvastam a választott pro-

gramom ajánlóját, ilyen kifejezéseket találtam, hogy „médiomok antropológiája”, „a tér archeológiája” és „lokális termelés”. Ezek után szerintem érthető, hogy egy kicsit elkedvetlenedtem. Ennek ellenére azért kíváncsi voltam a fent említett szókapcsolatok jelentésére.

Még mielőtt beléptem az udvarra, rögtön szemet szűrt a hatalmas festmény a kapuban. Később láttam, hogy ezekből többet is találhatunk itt. Ezek egyébként a Pécsi BTK képzőművész hallgatóinak munkái. Ha

körbepillantunk, feltűnhet, hogy az udvaron sok színes programmal kecsegtetnek minket. Két igen érdekes tárlat fogad itt bennünket, az egyik egy fotókiállítás, a másíkról viszont nem tudok semmit, mivel ez sajnos ottlétemkor éppen zárva tartott. Ezenkívül a gyermekek sem fognak unatkozni, amíg anyu és apu a kiállításokon mászkál, addig ők gyöngyöt fűzhetnek, üveget festhetnek, természetesen hozzáértő felnőttek segítségével. Ha valakinek kedve tartja, készíthet magára henna-tetoválást, vagy esetleg

batikol-tathatja az egyik pólóját. Elméletileg a cikk elején olvasható idegen

kifejezések megfejtésének érdekében jelentem meg a helyszínen, de ezt az egy rejtélyt nem sikerült megoldanom. Oda mentem az udvaron pakoló, szervezőkinézetű emberekhez, de ők csupán annyi információval szolgáltak, hogy a tervezett beszélgetés csúszni fog, de hogy mennyit, azt már nem tudták megmondani. Ezek után kénytelen voltam lemondani arról, hogy a közeljövőben megtudjam, mit is takarnak a „tér archeológiája”, a „médiomok antropológiája” kifejezések.

A malackák meghódították a Völgyet

A Völgy harmadik estéjén az időjárás talán kicsit pihenőre fogta a dolgot és nem produkált negyvenfokos hőséget.

Szerencsére az eső nem esett, így minden program zavartalanul lemehetett. A zenei előadások alkalmával mindig féltő, hogy az időjárás túljárhat a szervezők eszén, de ma este nem így történt, ugyanis óriási sikerrel lépett fel a pörgős számairól méltán híres Malacka és a Tahó együttes Taliándörögdőn.

A bandáról tudni illik, hogy minden fellépésük alkalmával pillanatok alatt forró hangulatot teremtenek, poénos, olykor kissé cinikus hangvételű számaikkal. Témául gyakran választják közéleti személyiségek kifigurázását, de írtak már dalt elcsépeltnek hangzó közhelyekről is. Repertoárjukban szintén szerepelnek reklámdalok hibrid változatai is. Zenéjükéről szólva, a számok leginkább a SKA (trombitával és más fúvósokkal tarkított, punkos stílus) vonalon mozognak, de egyaránt felfedezhetünk benne rockosabb, néhol punkos elemeket. Összegezve igazi bulizós zenét

csinálnak.

A zenekar tagjai: egy dobos, két trombitás, egy szaxofonos, egy basszusgitáros, egy szólógitáros és két énekes. A hangzás pedig leírhatatlan. A koncertkezdés előtt már fél órával gyülekezni kezdett a tömeg, ami jórészt olyanokból verődött össze, akik most halották először a Malacka zenéjét. A szövegek felcsendülésével a rajongók együtt üvöltötték a számokat az előadókkal, de az újonclátogatók is hagyták, hogy magukkal ragadja őket a buli forgataga. A közös ugrálásból először tánc, utána egy gyengébb pogó alakult ki.

A malackák másfél órás örület után még elmondták, hogy legközelebb Hajdúböszörményben lesznek hallhatóak, azután pedig augusztus 9-én a PepsiSzigeten este 20.00-tól a Bahia sátorban. Emellett megtudhattuk, hogy megjelent immár harmadik CD-jük, ami az „Ez már Röfi” címmel szerezhető meg, sajnos bolti forgalomban nem lehet megtalálni. Tehát nem kell már sokat várni a következő koncertig, ezt a fellépést SKA-tasztrófa lenne kihagyni!

Tütü Tanga- Mínimális ruhák, maximális hangulat

Pár napja még arról írtam, hogy épülget egy bárkaformájú színpad Vigántpetend szívében a Lőtéren, de most már nem csak az előkészületekről tudok beszámolni. Ma este – kis késéssel ugyan, de óriási sikerrel – futott egy műsor, amire több százan voltak kíváncsiak.

A szóban forgó program a Tütü Tanga címet kapta. A sokatmondó elnevezés egy divatbemutatót takart, ahol minimálruhákat mutattak be a gravitáció vonzásában. Közelebről vizsgálva a témát, sok csinos modell felidézte a 40-es, 50-es, 60-as évek fehérneműdivatját. A program óriási tömegeket mozgatott meg, a fából készült hajószínpad körül tengerként hömpölygött az emberáradat. Természetesen jórészt a fér-

fiakat vonzotta a téma, de a vendégek között

képviseltette magát a vendégek nem is.

A modellek lassú, de mindenképp inspiráló zenére mutogatták a ruhakölteményeket. A műsorban fontos szerepet töltött be a műsorvezető

és egyben a bárka egyik építője, András, aki a lenge ruházatú lányokat kísérte a hajó lépcsője és a színpad széle között. A fellépők a színpad szélétől egészen a bárka végéig sétáltak, közben erotikus táncot lejtettek gardedámjukkal, Andrással. Az egyórás műsor felvonultatta előbb a modern alsóruházatokat, majd az idő múlásával haladtunk a régi idők göncei felé. A világítás tökéletes volt, a zene szintén és a hölgyek is jól tették a dolgukat. Összességében ismét egy jól megkomponált műsort láthattunk a Lőtéren. Személy szerint én nagyon élveztem a ma esti programokat, jó zenével tarkított művészeti kavalkádot láthattam, ami mindenképpen megérte az utazást.

Ez még csak a harmadik nap volt. Kíváncsian várom, mit tartogat még a völgylakók számára az IpariTeHetség társulata. Még hét nap van hátra a Völgy végéig. A helyszín adott, a közönség már nem rajtuk múlik!

A gyerekközönség nem hálás, hanem őszinte

Taliándörögden vasárnap délután Huzella Péter lépett föl a Klostrom színpadon. A vidám, jó hangulatú koncert után váltottam néhány szót a művésszel.

– 55 éves leszek az idén, valóban van már a hátam mögött elég sok dolog, amit jól csináltam, még több, amit rosszul, de ebből tevődik össze az ember munkássága. Három évig dolgoztam építészmérnök-ként, de időben szólt Gryllus Dani, hogy jöjjen zenélni a Kalákába, mert a zenekarban üresedés volt. Mi együtt nőttünk föl, egy általános iskola, ugyanazok a tanárok, ugyanaz a neveltetés, zenei kultúra, egy háztömbben laktunk, együtt fociztunk. Egy húron pendültünk már korábban is, tehát adódott,

hogy zenélni menjek a Kalákába, mindez 1975-ben történt. Húsz évig játszottam, 1995-ben léptem ki az együttesből.

– Mit jelentett magának a Kaláká?

– Csodálatos időszak volt az a húsz év, ha az ember a fiatalságában, a legaktívabb periódusában, amikor még ereje van, még bátor. Még nem tapasztalt annyira, a fiatalság bátorsága, a forradalmárok hevülete benne van. Csináltunk egy csomó lemezt, rengeteg koncert, nagy sikerek. Míg nem kerültünk ki

nyugatra, addig nem is tudtuk, hogy a mi zenénk Európában ennyire kapós lehet. Azt gondoltuk, azon túl, hogy hangszer-eken játszunk, verseket éneklünk, nem jelent semmit. Mikor nyelvhatáron túla

jutottunk, kiderült, hogy igenis jelent, mert ez zeneileg is megáll a lábán. Először csak hivatalos úton, majd egyre többször jártunk magánszervezésben a határon túlra, ekkor ismertük meg Erdélyt.

Megismertük, hogy ott milyen körülmények között élnek, milyen saját kultúrájuk van, és ez mennyire független a magyarországi kultúrától.

– Melyik közönség hálásabb?

– Az erdélyi igen hálás közönség volt, mert ők tudtak rólunk, de nem ismertek bennünket, a hírünk megelőzött minket. De eljött az a pillanat is, amit már nagyon vártunk, hogy ez a fajta politikai, történelmi alapú hála vesszen ki, és igenis mindenkinek egyformán kelljen küzdenie a sikerért. Ma már az erdélyi közönség nem esik hasra, ha Magyarországról jön valaki, egyrészt az ottaniak is elég jók, másrészt Magyarországról is a legjobbak

jönnek, őket is már ismerik, van összehasonlítási alapjuk, ők is utaznak nyugatra, ők is érnek el sikereket. Én annak örülök, hogy egyre kevesebb ez az úgynevezett hálás közönség.

– Milyen korosztálynak játszik?

– Nyolcvan százalékban gyerekeknek játszom, és ezt nagyon élvezem. Azért szeretem, mert nem igaz, hogy a gyerekközönség hálás közönség, hanem őszinte közönség. Tehát ha te jó vagy egymás után öt dalban, akkor a kicsik öt dalon keresztül szeretnek téged, és veled jönnek, azt csinálják, amit nekik mondasz. Énekelnek, tapsolnak, számolnak, ugrálnak, csendben vannak, hangosak. Ha te csak egyetlen nótában unalmas vagy, akkor nincs hála az előző ötért. A felnőtt közönség hálás, csendben marad, kivárja. „Hát Istenem, rossz napja van szegénynek.” A gyerek nem ilyen. Azonnal szétveri a házat, húzza a szomszéd copfját, rajzszöveget nyom a fenekébe. Akinek a gyerekközönséget sikerül megfogni, az tud valamit. Én úgy érzem, ezt tudom, és ez nagy biztonságot ad. De az, amikor kiáll az ember, ott a kellemetlen arcú fráter, aki a harmadik sörét itta, ő biztos hangoskodni fog, itt elől az a fapofa ül és látszik az arcán, hogy azt gondolja, „miért jöttem én ide”. Ezek engem frusztrálnának, ha nem lennék gyakorlott a gyerekprogramokban.

– Hogyan ír meg egy dalt? Hány dalt alkotott eddig?

– Sok száz dalt írtam, pontosan nem tudom, mennyit, sokat el is felejték közülük. Zömében verseket zenésítetek meg, mint példaképeim, például Sebő Feri vagy James Taylor. A vers megzenésítésére nincs recept. Leül az ember a verssel, először illik megtanulni. Nem

úgy kell csinálni, hogy első sor, „primm, primm, primm”, második sor, „primm, primm, primm”. A vers megtanulása után az ember vár egy kicsit, majd valami megfogja a versből. Vagy egyszerűen eszébe jut egy jó dallam valamelyik verssorra, azt már ki lehet gombolyítani, mint a pulóverból kiálló szálát, amit ha sokáig húzunk, akkor nincs pulcsi. Van olyan is, hogy csak leülök, és elkezdek gitározgatni. Kicsit melázgat az ember, lemegy alfába, akkor eszébe jut egy kis alapocská, egy kis mag, de ezt félreteszem egy kicsit, majd verseket olvasok, és arra teszem a dallamot, amelyekre a legjobban illik. Olvasok Márai-verseket, Zalán Tibor szövegeit.

– Hogyan érezte magát itt a Klostrom színpadon?

– Nagyon jól éreztem magam. Én azt szeretem a legjobban, amikor el lehet kezdeni komoly dalokkal, a gyerekek kibírják, a végén lehet olyan gyerekdalokat énekelni, amit a szülők boldogan énekelnek a gyerekekkel együtt. A szülőknek is és a gyerekeknek is játszom. A közönség fantasztikus volt.

Nekem nagyon tetszett ez az előadás, a közönség együtt énekelt a gyerekekkel és a művésszel. Néhány apróságot fel is hívott a színpadra, egy-egy hangszert nyomott a kezükbe, és azokkal kísérték az éneket és a gitárt. Lelkesen, boldogan rázták a csörgődobot, alig lehetett őket lezavarni az előadás végén a színpadról. Legvégül egy dalszöveg-részlettel szeretnék elköszönni, amivel Huzella Péter köszönt el tőlem. „Ha nem érted, jobban figyelj. Ha érted, hagyd, és menj tovább. Ha érted, többé ne figyelj, ha nem érted, hagyd, és menj tovább.”

Szelek szárnyán, várak ormán

„Eső után köpönyeg” – szokták mondani. A nap csodálatos sugarai elő-előbukkani látszottak a felhők birodalmából. A hangulat is a tetőfokára hágott, hiszen megkezdődtek a taliándörögdi gyermekfoglalkozások, elsőként a Maszk Bábszínpad fellépésével.

Szülők s gyermekek lázasan gyülekeztek a látványparaván előtti zöld területen.

Megérkezett az első bábos – az utolsó is –, aki a gyerkőcöket az első sorokba invitálva, próbálta bevonni őket a kezdődő

közös játékba. A kis lurkók mind megszeppenve törökülésbe vágták magukat, majd átható figyelemmel koncentráltak a nagyhangú színészre.

Megkezdődött az előadás, emberünk bemutatkozott közönségének, majd egy hullahopkarikára tett szert.

Azzal kezdett egyensúlyozni, közben tréfás anekdotákat szórt „parányi” közönségének.

Néhány ifjú csemete keserves sírásba tört ki, a színész úr nagy hangjától. Az előadást nem törte meg, csak mégis illúzióromboló egy tréfás, gyerekeknek szóló előadás közben sírást hallani.

A komédiás egy kígyótartó kosarat vett elő, majd jól ismert mulatságos éneket próbált

tanítani megszeppent közönségének. Így hangzott: „Tekeredik a kígyó, rétes akar lenni...”. Hangszeresek játszottak, komikusunk énekelt, és az egyre oldottabb hangulatú hallgatóság is vele dalolgatott.

Szülők próbálták segíteni munkáját, így már majdnem kórossá formálódtak.

A legbátrabb gyerkőc felment a porondra és a dobozban lapuló kígyót húzta elő. Mindenki nagy meglepetésére egy fakígyót talált.

A nézőközönség heves kacajban tört ki. Komikusunk megköszönte a kisfiú munkáját, kezet fogott vele, majd visszaültette a helyére.

A műsor a vége felé közeledett. Az előadó még egy utolsót mutatványozott, elbúcsúzott a gyerekektől, szülőktől, majd visszatért öltözősátrába.

A hatalmas ováció elmaradt. Nem csoda, hiszen aki egy gyermeket sírásig tud rémíteni karakteres hangjával, annak nem ez a foglalkozás való.

Két lábbal a földön...

Dermesztő esőszaggal kezdődött a mai nap Taliándörögden. A szervezők arcára kiült a kétségbeesés, és csak reménykedhettek abban, hogy nem mossa el az eső programjaikat. Mondani szokás: a remény hal meg utoljára! Eleredt az eső! Kétségbeesés! Düh! De az idő végül nekik kedvezett, így rövid idő múlva a színpadon a Budapesti Erkel

A nagy együttes 1948-ban alakult, de a ma bemutatkozó utánpótláscsoport hat éve táncol együtt. Zömében felső tagozatos gyermekek csörögnek, de találunk pár alsós lurkót is. Így mesélt Marcsikó Márta koreográfus a fellépés előzményeiről:

– Nagyon-nagyon régóta járok ide mint magánszemély, remek dolgokat hallottunk a Művészetek Völgyéről. Az idén a Fakutya Zenekarból Székely Zoltán által kerültünk ide, aki segített abban, hogy a mai fellépés megvalósulhasson. A mai zenét is a Fakutya Zenekar szolgáltatja élőben, de általában régi anyagokat felgyűjtve kazettára dolgozunk.

– Milyen népi hagyományok segítenek a munkában?

– Igyekszünk magyar tájegységekből dolgozni

– Dunántúl, Rábaköz, Szatmár –, és nemrég kezdtünk el a Moldvamenti kultúrával foglalkozni – ebből most is két koreográfiája van a néptánc csoportnak.

– Mi inspirálja a gyerekeket?

– Egy nagyon-nagyon jó egységet kovácsol belőlük a tánc, kompromisszumra, rendszerességre, toleranciára tanítja őket, az egymáshoz való viszonyulásban segít nekik.

Nagyon jól érzik magukat, nagyon szeretnek együtt lenni.

Egész évben rendszeresen járunk táborba, ami mindig bővül egy-két nappal a kis gyerkőcök kérésére.

Én magam is már ötéves korom óta táncolok, nekem is rengeteg belső értéket adott a népi kultúra.

– Milyen a közönség?

– Frenetikus! Én azt gondolom, hogy ez mindig magával ragadja az embereket, a gyerekek a színpadon pedig nagyon nagy vonzóerőt jelentenek. A közönség jó hangulatot teremt és talán ők is egy kicsit visszazökkenhetnek abba a korba, amikor ők voltak gyerekek. S esetleg ezek a táncok hiányoztak az életükből és lehet, hogy megfordul a fejükben: kár, hogy kimaradt az életükből!

Engem is magával ragadott az előadás, varázslatosnak éreztem.

A lányok népi szoknyákkal és átható finomsággal pörögtek, a

kis ifjanc srácok pedig határozott csettintésekkel, vezényszavakkal terelgették törékeny szüzeiket.

Mráz István

Mint egy guru, úgy ült. Lassú kézmozdulatokkal hívott magához minket. „Gyertek közelebb. Most kicsit intimebben fogunk beszélgetni. Mi mindannyian. Gyertek csak! Gyerünk!” – mondta. Közelebb húzódtunk. Jó volt. Bár kicsit unalmas.

„Mi az a pletyka?” – kezdte Galkó Balázs beszélgető estjét a Csigaház udvarán Kapolcson. Esteledett. „A pletyka az egyfajta hír?” „Nem” – kiabálták kórusban az emberek. És tényleg. A pletyka nem hír, igaz hírszerű, de nem nevezhetjük biztos forrásnak, mert idővel kibővül mások fantáziája által.

Beszélgettünk...Sőt pletykálgottunk. Híres emberekről, szomszédokról, kutyákról, macskákról. Galkó elbeszélte egy-két fiatalkori sztoriját. Jót neveltünk. Igaznak tűnt, de ki tudja...

Balázs (mert mi így szólítottuk) közvetlen volt velünk. Elhülyéskedett mindenkivel. Még azzal a részeggel is, aki az est elején pletykákat terjesztett róla! De kissé bizonytalanak tűnt. Most

nem tudott szerepek mögé bújni, bár próbált. Verseket idézett. Másokról szóló anekdotákat mesélt.

Nem egészen úgy sikerült az est, ahogy azt eltervezték. Az, hogy a hallgatóságot, a közönséget, a fiatalokat, öregeket kölcsönös eszmeceserére

sarkallja. Inkább úgy tűnt, hogy minden generáció kijelölte a maga képviselőjét, akik ott ültek Balázsunk előtt. Ők körülbelül nyolcan lehettek. A többiek nem mutatták semmi jelét annak, hogy szeretnének közbeszólni. Habár ennek az is lehetett az oka, hogy hátrébb nem lehetett jól hallani, mi is zajlik elől, mert az autók és a járókelők, illetve a templom harangja elnyomták az ott ülők vitáját.

Másik nagy problémám, ami nyilvánvalóan az én hibám (miért kellett akkor születnem, amikor születtem?), hogy az én generációm egyszerűen nem érti az elhangzott poénokat, vagy ha meg is érti, nem találja viccesnek. Beszélgetésünket énekléssel zártuk. Balázs tanított nekünk egy bordalt, amit ha most sajnós nem is tudok szó szerint idézni, de valahogy így hangzott:

A pletykálgató színész

Magadra ismersz?

Fogalmad sincs, ki az, akire még számíthatsz? Nem ismered önmagad? Sokaknak bizony fogalmuk sincs erről. Itt vagyunk a jelenben, de mégsem tudjuk, mi vesz körül minket. Mindenünk megvan, mégis egyedül érezzük magunkat, de nem tudjuk, miért. Mi az, ami még hiányzik?

A fenti kérdésekre mind választ találsz, a Mutatványos sátor segít ebben. Így hangzik a mottója: „Csodálatos, s egyben félelmetes a pillanat, amikor az ember őszinte tud lenni önmagához.”

Ez az önismereti

játék konkrét válaszokat ugyan nem ad, de segít rádöbbeneni a helyzetedre. Ez az életed, a te saját cirkuszod, te rendezed be, és rájössz, milyen a te burkod, amely körülvesz.

Az egész élet egy nagy cirkusz. Minden személyiség megtalálható benne, talán azért is szimbolizálják ezzel a valóságot, mert éppen ettől különös, hogy nincs egyforma ember, mindenki különbözik a másiktól.

Enélkül minden olyan unalmas lenne. Más egy karcsú akrobata vagy egy hatalmas súlyemelő. Az oroszlán is vadnak látszik kívülről, de senki sem ismeri, mi rejtőzik belül. Nem tudjuk, és talán nem is érdekel minket, hogy

miért vagyunk pont ilyenek, miért vagyunk mások. Csak mindannyian itt vagyunk ebben a cirkuszban, és élünk. Mintha lenne valaki óriás fentről, aki irányítja a kis figurákat, az artistákat, a táncosokat, az idomárt. Aki vágyainak megfelelően rakosgatja a bábokat. Kedve szerint. Te miért ne lehetnél irányító?

Egy pár percre én is átvehettem ezt a szerepet, és rájöttem, hogyan tehetném jobbá környezetemet, egyben a magam életét is. A játék csak egyvalamivel működik. Az a valami TE vagy. Megtudhatod, mit rejt leghóbb vágyad, tisztábban láthatod a nehézségeket.

Én is kipróbáltam, és nem is gondoltam volna, hogy mennyi barátom van, akik törődnek velem, akikre számíthatok. Nem vagyok egyedül. Ha nem is látom mindig, örökké lesz valaki, aki mellettem áll. Sok dolgot nem merek bevallani magamnak. A legrosszabb, mikor az ember saját magának hazudik. De a sátorban egyedül lehetsz, a saját gondolataiddal. Csak te, a gondolatod és a vágyad.

Ez a játék elgondolkodtat a jövőről, a terveinkről. De megvalósítani már neked kell. Csak neked. És nem kell hozzá más, mint akarat, és így eléred céljaidat...

Kreatívkölykök

A Művészetek völgyébe érkező családok leginkább a gyermekközpontú programokat keresik. A taliándörögdi Zöldudvarban meghirdetett kézműves foglalkozásra is szívesen tértek be kézenfogott csöppseikkel. Sőt amíg folynak a szülőknél tartott beszélgetések, az akár gyermekmegőrzőként is funkcionáló létesítményben nyugodtan ott lehet hagyni a kicsiket, hiszen hozzáértő segítők kötik le a figyelmüket, és aktivizálják kezüket.

Az udvar egyik sarkában megbúvó faasztal roskadozik a krepp-papír-, tészta- és színesceruza-halmoktól. Szorgos apró kezcskék serényen csavarják körbe a hurkapálcikát vékony papírcsíkokkal. A nyelvüket is szájukon kívül felejtik, annyira összpontosítanak a munkájukra. Hosszadalmas és rendkívül aprólékos munkájuk eredményeképp egy papírvirágot kapnak. Egy szösze kislány anyukáját hívja segítségül, mert sehogy sem akar a papír úgy

tekeredni, ahogy azt a csöppség a mintaként vázába állított növényen látja. Hiába a biztatás, „a mama mindent jobban tud” elve alapján, addig nyugatodzik a kislány, amíg nem kapja meg a várt segélynyújtást.

Az asztal szélén legnagyobb meglepetésemre kislányuk szorongatnak kezükben damilszálat, melyre szárasztésztát fűzőgetnek. Elbeszélgetve velük kiderült, hogy a dinoszauruszos tésztából készült nyakbavaló a legmenőbb a fiúcskák körében.

A lányok inkább az apróbb csillagot formázó tésztacsodát fűzőgetik egymás után a damilszállra. Készülnek a nyakláncok, karkötők. A kreativitás megcsilánása látható némely papíron. Színesceruza- és zsírkrétacsíkok összefolyásából születnek a gyermekek képzőművészeti alkotásai. A papírok a házacskáktól kezdve a legkülönlegesebb állatfajokig, mindent ábrázolnak. Akinek úgy tartja kedve, emlékül kifüggesztheti rajzocskáját a falra, melyet már nem egy firkálmány színesít.

Rügyecskék

„Ki ne szeretne egy jobb világban élni? A kérdés sosem ez, hanem hogy hogyan lehet ezt megvalósítani? Hiszünk abban, hogy lehet más világ, ha a most felnövekvő nemzedéket megtanítjuk, hogy becsüljék meg az őket körülvevő világot.”

Ennek a gondolatsornak a jegyében volt megtekinthető a taliándörögdi Zöldudvarban a Rügyecskék bábelőadása. Elsősorban azzal a céllal, hogy a gyerekek szemléletét egy játékos mesébe rejtett környezetvédelmi előadással formálják.

„Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kerek erdő...” Ezzel a szokásos kezdettel indult a történet. Egyhamar a történetben helyszínváltás következik be, a meseszereplők, malacka és társai felkerülnek „Kosvárosba” és megrökönyödve veszik észre, hogy milyen koszos és büdös ott minden. Nem is bírják ott soká, a következő bemutatott helység „Újrafalva”. Ez a falu képviseli az akció lényegét. Itt tapasztalhatják meg malackák, hogy mi a környezetünk szempontjából leghelyesebb viselkedési mód. Itt „Újrafalván” a komposzt-tól ilyen hatalmasak a fák, finomak a zöldségek és gyümölcsök. A helyi közértbe ellátogatva pedig a tejet az általuk hozott üvegbe töltik, így nincs felesleges szemét, azaz tejcsdoboz.

A vásárláshoz vászontáskát visznek magukkal, ebbe pakolnak, nem úgy, mint napjaink szupermarketjeiben, ahol rengeteg nejlonzacskót kapunk. Szemléltetésképp egy hosszú zacskófűzért húztak végig a közönség körül. Az újrahasznosított papír gondolata elől sem tértek ki. Felhívva a figyelmet arra, hogy a rengeteg fa esik áldozatul a mértéktelen papírfeldolgozásnak. Végül a szortírozás lényegi kérdéseit mutatták be. A nézősereg soraiban ülő gyermekeket hívják segítségül, hogy a színpad közepére kiszórt szemetet szétválogassák. Külön gyűjtőtégelybe kerültek a műanyag, üveg, fém illetve veszélyes hulladékok. Reméljük, hogy malackák szájából hallva mindezt, sikerült a gyerekekkel megértetni a minket körülvevő világ tisztaságának fontosságát.

Az előadásról kifelé menet, az egyik környezetvédelmi aktivistával beszédbe elegyedvén rögvést megosztotta velem a hitvallását: „Hiszünk abban, hogy a világ még megmenthető, de ehhez sürgősen át kell gondolni a hozzá fűződő viszonyunkat, vele kapcsolatos bánásmódunkat. Az embert nem különálló, felsőbbrendű teremtményként, hanem a globális egész, a bioszféra részeként kezeljük. Ennek megfelelően a Természettel és az egymással való bánásmódban is alapvető változásokat sürgetünk.”

FIANNA

A szegedi fiatalok előadásában egy nagyon jó kis koncerten vehettem részt Öcsön. Az együttes ír, skót, kelta, svéd zenéket játszott, és e pergős dalokat néha énekszó kísérte.

A zenekarról kérdeztem Lang Jánost, aki furulyázott és hegedült a koncerten.

- Honnan jött a nevetek?

- Ez egy hosszú történet. Amikor a zenekar megalakult és még nem volt neve, elővettem egy kelta könyvet, melyben a Fianna név nagyon megtetszett.

Erről a névről annyit kell tudni, hogy a Fianna egy hadsereg volt, melynek meg

kellett védenie a királyt a külső és belső viszályoktól. A hadsereg tagjai a legkiválóbb harcosok lehettek, ahogyan a zenekar most is a leg-

jobbakból áll.

- Milyen zenei műfajt játszottok?

- Amint ez a programfüzetből is kiderül, kelta zenéket játszunk, úgy, hogy abba belekeverünk egy kicsit a pergős magyar zenéből.

- A műsorfüzetben olvashatunk egy harmonikásról, ő hogyhogy nem volt jelen?

- Rákai András azért nem lehetett jelen, mert Szegeden kellett maradnia betegség miatt.

- Mióta szereted a kelta, ír és skót zenét?

- A zenekar megalakulása előtt kint voltam Írországbán, ahol először halottam ír zenét, és rögtön megszerettem.

Majd sorban ismerkedtem meg a skót, illetve dán és svéd zenékkal is. E zenékkal pedig folyton bővítettük a zenekar dalait.

- A koncert alatt láttam fiatalokat táncolni, akikre te hivatkoztál, hogy a Fianna zenekar táboraiban voltak. Mit

kell tudni a táborról?

- A tábort már második évben rendezzük meg, ahol a gyerekek megismerkednek az ír táncokkal és zenével.

- Mik a terveitek a jövő szempontjából?

- Hát, két albumunk már megjelent, most készítjük a harmadikat, és persze szeretnénk minél több helyen koncertezni.

A végére a közönség már együtt élt az

előadással, egy helyben táncoltak, tapsoltak.

Olyan is volt, aki a színpad előtt roptá az ír táncot. Én úgy gondolom, hogy a koncert fergeteges volt, és aki szereti a jó zenét, az megnézte a koncertet.

Üsd-vágd

fűben heveredünk le. A közönség tátott szájjal figyeli a fiúkat, eszméletlenül jól szólnak a hangszerek. Mindegyikük a saját egyszerű ritmusát üti, de öten remek egyveleget alkotnak. A műsorban sokszor improvizáltak, amihez elengedhetetlen a koncentráció. A számok közben szinte végig egymás szemét figyelték. Látszik, hogy elég egyetlen tekintet, hogy

Fiatalok, pörgősek, van érzékük a zenéhez és a közönséghez. Tegnap koncertjük mindenkit elkápráztatott.

Malomkerti színpadon kell keresnem az UDU People Konvert előadását. „A tagok: Gerner Máté, Gyöngyösi Ábrahám, Homoki László, Horváth Ákos. Afrikai, latin-amerikai ihletésű improvizációval színesített ütős zenét hallhatunk” – áll a tájékoztatóban. Ennél többet nem tudok róluk.

A Malomkertből kiszűrődő zenét messziről hallom. A színpad előtt álló padoknál már nem lehetett szabad helyet találni. Elöl a

nem apád

kitalálják, milyen lépésre készül a másik. A zenekar tagjai a számok közben nemegyszer hangszert cserélnek egymás között, és úgy folytatják az előadást. A műsor így teljesen kötetlennek és spontánnak hallik. Mintha mi, a közönség és a banda mind egy tűz köré gyúlnánk össze. Teljesen együtt élünk a zenekarral, és örülünk, hogy az est sikeréhez mi is hozzájárulhatunk tapsunkkal.

Most egy kicsit a zenekarról: mind az öten komáromi fiúk, a Komáromi Zenei Iskolában kezdtek el ütni-vágni ütő tanszakon. Az UDU egy kis szójáték, na meg persze egy ütős hangszert

takar. A csapat május óta létezik. Az előadás egyik fontos hangszere az amadinda, egy ősi afrikai hangszer. „A Komáromi Zenei Iskolában most

tudtak beszerezni egy ilyen hangszert. Nagyon megtetszett elsőre, amikor megütögettük

és meghallottuk a hangját. Van benne valami különleges, sugároz valamit. Egyből beleszerettünk, rögtön kölcsönkértük a nyárra. Már lehet, hogy vissza se visszük.”

Arra a kérdésre nem tudtak felelni, legközelebb hol láthatjuk, hallhatjuk őket,

de szerintem érdemes rászánni egy kis időt a felkutatásukra, mert maradandó élményben lehet részünk.

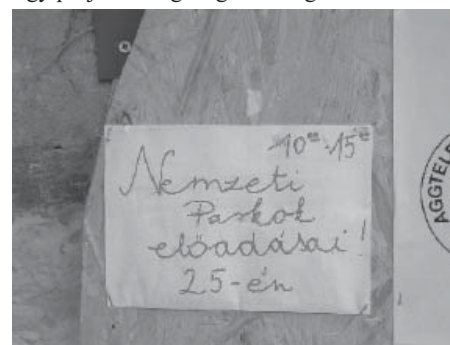
AGGTELEK A VÖLGYBEN

Bevallom őszintén, nem vagyok nagy környezetvédő, és a nemzeti parkok ügyét sem viselem túlzottan a szívemen. Amit itt láttam, az mégis nagyon tetszett. Az Aggteleki Nemzeti Parkról Berez Béla tartott előadást a taliándörögdi Faluházban.

A terem szinte teljesen üres volt, alig ült benne egy-két ember, de aki ott volt, az tudja, hogy volt értelme elmennie. Egy projektor segítségével dolgozott az

leghíresebb ezek közül a Baradla-

barlang, ami átnyúlik

Szlovákiába is, ezért belül le van zárva. Lehet, hogy ez hamarosan megszűnik, mivel Magyarország és Szlovákia is tagja az Európai Uniónak. Már zajlanak a tárgyalások az ügyben,

előadó, amelynek köszönhetően számítógéppel készített képsorokat láthattunk. Gyönyörű természetfotókat vetített nekünk, közben elég érdekes adatokat mesélt. Például egészen meglepődtem, amikor megtudtam, hogy több mint ezer barlang található a Park területén. A

jó lenne, ha eredményt is hoznának. Ebben a barlangban már jár-

tam, de örülnék, ha teljesen bejárhatnám egyszer. Nem csak egy barlangtúrát kínálnak a vezetők. Rengetegféle lehetőség van. A legjobban az a túra tetszett, amire csak tizennyéves kor fölött lehet jelentkezni, ugyanis legalább derékig érő vízben kell menetelni. A barlangok

egyébként a Világörökség részét képezik. Kezd megoldódni a Parkban a szállás gondja is, már három szálloda várja a látogatókat, de a 360 lakosú Jósvafőn is

Beszélt még az Aggteleki-Jósvafői Hagyományőrző és Művészeti Napok nevezetű fesztiválról. Ezekben a napokban lehetőség van barlangi koncertek

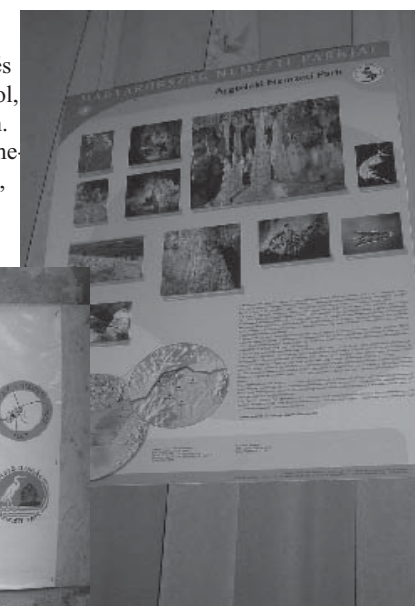
hallgatására, de ez egyben falunapokat is jelent.

Bár továbbra sem lettem környezetvédő, az Aggteleki Nemzeti Park komolyabb bejárását kitűztem céloomul.

320 vendégágy áll rendelkezésre. Nemrég még az étkezés is problémát okozott, de mára elég étterem és büfé van a környéken. Berez úr figyelmeztetett, hogy:

„Ezeknek a vendéglátóipari egységeknek a környékén mindig hatalmas a szemetelés mértéke. Ezzel vigyáznunk kell mindenhol, de egy ilyen területen fokozott mértékben. Megjegyzem, ha valakit itt elkapnak szemeteléssel, jóval komolyabb büntetés terheli, mintha a tájvédelmi körzeten kívül tette volna.”

Fantomprogramok

Vasárnap. Tumultus a Völgyben, a művészetekre kiéhezett emberek sokasága hömpölyög az utcákon. Érdekes programokra vágnak. Felcsap egy füzetet, keres egy különlegesnek ígérkező előadást, beszélgetőestet, kiállítást. Stoppal közelít, vagy a fásasztó gyaloglást választja. Megérkezik a kijelölt helyszínre, és: azt üresen találja.

Hasonlóan rosszul jártam tegnap. Húsz óra harminc percre hirdették a pesti Iparművészeti Egyetem vizuális kommunikáció szakos hallgatóinak vetítését. Engem mindig lázba hoznak az ilyen események, felkelti az érdeklődésem, ha tudom, hogy egy nem mindennapi mozit fogok látni, kiszakadhatok a már unalmassá játszott, hipermozinak kikiáltott tévés szennyvilágából. Felkészülök rá, hogy pluszt kaphatok, betekinthelek mások művészetébe, megfigyelhetem kreativitásukat. Mivel ezek a rövidfilmek nem nagy tömegeknek készülnek, nem kell megfelelni az átlagos elvárásoknak, egyéni vonásokkal bírnak, sokat lehet belőlük tanulni. Nagy reményekkel indultam a taliándörögdi G pontra.

A bemutatónak nyoma sincs. Papírfecni az egyik eldugott ajtón: „vetítés a sarki Völgy étteremben”. Elméletileg már el is kezdődött, így gyorsabban szedtem a lábaimat, nehogy lemaradjak valamiről. Na persze, meg ahogy azt én elképzeltem. Belépek a

vendéglőbe: sehol semmi. Üresen ásító falak, néző egy szál sem. A pultosnőtől érdeklődöm, hogy mégis mi a helyzet, mert a hirdetés, az egyetemisták, az időpont... Felvilágosítást nem tudott adni. Elméletileg jönniük kellett volna. Mikor kérdezősködött a helyszínen, az anyaország sem segített, a G pontosok közül senki nem tudott a dolgról. Csalódottan bandukolok tovább, hiszen megfosztottak egy élménytől, amire annyira vágytam. Tehetetlen és keserű düh gyúlt bennem. Én azért mégis megpróbálom kideríteni, hova tűnt a programom; nem nyelhettem el a föld! Ha egyszer nyomtatásban megjelent, nem szakad az eső, érdeklődők jönének... miért?

Vissza a kályhához, újra a Ponton. Egy szervező hölgy – az ottani kávéház szülőatyja – szintén a homályban tapogatózott. Furcsa módon az említett kávéház sem üzemelt. Egy idő után ráakadtam a fantomvetítésért felelős úrra. Végre választ kaphattam kérdéseimre. Igaz, hogy mára írták ki, igaz, hogy megbeszélték az étterem tulajdonosával, alkalmas az időjárás és minden klappol, ám ők nem állnak készen technikailag, hogy a népre ömlesszék művészetüket. Legalább azt megtudtam, holnap bepótolják, egyébként animációs kisfilmekről van szó, és szíves

türelmünket, elnézésünket kérik. Hát kösz! Akkor holnap találkozunk, ugyanott, ugyanakkor. Kénytelen beletörődni az ember, nem rajta múltott.

Nem csak én jártam pórul az ominózus estén. Sokan voltunk azok, akik nagy reményekkel néztünk az este elébe, és később mégis bosszúsán hajtottuk álomra fejünket. A szervezők kissé anarchikusnak tűnik. Nem tudják tartani a tempót, nincsen feljebbvaló, aki számon kérje a hibát, mindez a résztvevők és völgylakók rovására történik...

Lajkó Félix színpadon és színpadon kívül

Lajkó Félix. Fellép a színpadra. Arcán nem látszik semmilyen érzelem. Elkezd játszani. Hamarosan teljesen eluralkodik rajta a zene, a zene imádota. Játéka mindenkit lázba hoz. Igazi tehetség.

Vasárnap este az öcsi kőfejtőben lépett fel Lajkó Félix egy hegedűs és egy bőgős társaságában, és kápráztatta el a közönséget kitűnő hegedűjátékával. Az est fénypontjaként színpadra

lépő trió fülbemászó és sokszor virtuóz muzsikával szórakoztatta a lelkes közönséget. A közönség pedig hálás volt: háromszor is visszatapsolta a művészeket, akik mindháromszor vissza is tértek a színpadra.

Lajkó művész úr igazi megszállott a színpadon. Ahogyan elkezd játszani, minden megszűnik számára. Vad, lendületes a zenéje, mindent kihoz egy hegedűből, amit csak lehet. Szöges ellentéte a színpadon kívüli önmagának. A színpadon kívül nehezen lehet megszólítani, halk szavú, nyomát sem látni rajta annak a magabiztosságnak, amit a színpadon láthatunk tőle.

Elmondta, hogy nagyon hálás a közönségnek. Az utóbbi idő egyik legjobb fellépése volt a vasárnap esti. Beszélgetve

vele rákérdeztem, hogy mi volt annak az oka, hogy szemben a többi fellépővel, az ő koncertjükön csak az első öt percben lehetett bármit rögzíteni. Kicsit kiskiúsan, félszegen és halkán válaszolta, hogy nem tudja, mert ez menedzselési kérdés lehet. Ő nem foglalkozik vele. Ő csak felmegy a színpadra és zenél.

Talán mert annyira természetes számára a zenélés, de nem nagyon tudott választ adni arra a kérdésre, hogyan indult a pályája és miért kezdett játszani. Válasza röviden és halkán a legtöbb kérdésre „nem tudom” volt. Aztán mindig mondott hozzá még valamit, de ez is valamilyen szinonimája volt a „nem tudom”-nak. Viszont mosolygott néha egyet rajta: ő bizony erre nem tud válaszolni.

Az előadás végén egy hárfát mutattak neki. Akkor sem mondott semmit. Inkább megpengette a hangszeret.

Kíváncsi voltam, hogy

neki mennyi szüksége lehet még mindennapi gyakorlásra, egyáltalán szükséges-e rendszeresen beosztani az idejét erre. A kérdésre azt felelte: „Mostanában tényleg keveset gyakoroltam, de a színpadon így sincs gond a hegedüléssel” – tette hozzá, majd elmosolyodott. Aztán megköszöntem a beszélgetést.

Szóltanul indult el, mint mondta: végre mehet haza pihenni.

Érdekes volt a találkozás. Egy ilyen szóltan emberrel a beszélgetés az újságírók rémálma. Én mégsem érzem azt, hogy keveset beszélt volna. Ő nem magyarul beszélt szívesen.

Egyértelmű: a zene nyelve közelebb áll a szívéhez.

Diaporáma

Az öcsi református templomban Fodorné Ablonczy Margit előadását hallhattuk, illetve láthattuk vasárnap este. A diaporáma egy olyan műfaj, mely képet, hangot és zenei elemeket tartalmaz, bemutató egy olyan dologról, ami a szemünk előtt van nap mint nap, de talán sohasem gondolkodunk el rajta, mi

bemutatott diaporámát elkészítette. „Amikor a negyvenéves kort elértem, akkor arra gondoltam, hogy most már többet éltem, mint amennyi még előttem van.” Ekkor gondolta úgy, hogy eljött az ideje egy olyan diaporáma megalkotásának, mely összefoglalja életének azon részeit, melyeket fontosnak tart.

Arra gondoltam, hogy már többet éltem, mint mint amennyit fogok.

állhat e dolog mögött.

Az előadó hölgy elmondta, hogy diaporáma szólhat bármiről, de általában valamilyen vallásos témát dolgoz fel. Fodorné beszélt arról is, hogy mik az okai annak, hogy ezt a most

A diaporáma készítése úgy kezdődött, hogy először azokat a képeket szedte elő, melyeket korábban Spanyolországban készített. Nagyrészt ezeket a diákat vetítette le a hölgy. Azt mondta az előadása előtt, hogy maguk a száraz tények nem jelennek túl sokat, csak akkor,

ha megérintenek minket. Ekkor már lesz értelmük a tényeknek, eseményeknek. „A többi ember számára én

helyzeteket.”

A bemutatón képeket láttunk diavetítőről, eközben felvételről ment

Vajon az eddigi életemnek mi volt az értelme? Mi az, amit leteszek az asztalra?

olyan ember leszek, mint amiről beszélek. Ez alapján fognak megítélni.” Ezért nem mindegy, hogy miről beszélünk.

Az előadás természetesen nem egy pogány ember gondolatairól szólt. Ezért Fodorné elmondta, hogy miért érdemes kereszténynek lenni. „Elmondhatom, hogy a keresztény embereknek egyáltalán nem könnyebb az életük, mint a nem keresztényeknek. Legalább annyi rossz történik velük, mint a keresztényekkel – állította Fodorné. – De egy keresztény ember egészen másképpen kezeli ezeket a

a kísérőszöveg, melynek gondolatai alkalmat adnak arra, hogy használjuk a fejünket és gondolkozzunk. A képek és a szöveg mellett a kellemes zene nyugtató hatása tette teljessé az élményt.

Vajon az eddigi életemnek mi volt az értelme, miért születtem meg, mit hagyok magam után? Vajon mi az, amit leteszek az asztalra? Érdemes elgondolkodni a saját életünkön is egy ilyen diaporáma segítségével.

Lehet, hogy eddig megoldatlan problémáinkra ilyen módon saját magunk adjuk meg a választ.

Lovagkor

A taliándörögdi klastromhoz nem illettek az elmúlt évek programjai, de idén jelentős változást fedezhettünk fel. A vár romjai tövében – Mátyás király udvarát megidézve – reneszánsz korabeli programok voltak.

A Klastrom Színpadnál minden a középkor végéről szólt.

A program-család címe: Reneszánsz Lankák. Reggel tíztől este hatig vásár volt kézműves bemutatókkal egybekötve, lovagi torna, Bergengócia szekérvára, Paprika Jancsi csúzlidája. Volt néptánc, bábszínpad és ami engem legjobban elvarázsol: a Mathias Rex Reneszánsz Történelmi Hagományőrző Egyesület produkciója.

A vár előtt elkerítették egy kis részt, ami egyfajta színpadként funkcionált. Mátyás-kori zászlókat és jelvényeket aggattak ki, és reneszánsz lovagok özönlöttek el a ringet. Rendes páncélzattal, igazi, bár nyilván nem annyira éles fegyverekkel, valódi és megtervezett harcok vegyesen: eleinte „csak” ennyit nyújtottak.

Aztán a legnagyobb hangú lovag udvari bolondos hanglej-

téssel, de igazi hős hangerővel bemutatta, mit láthatunk, és irányítani kezdte az eseményeket, egyfajta történet bontakozott ki. Először egy királylányt kellett beszerezni: két jelentkező, illetve kiválasztott civil is akadt, nekik meg kellett küzdeniük. Amelyikük gyorsabban tudta a kardot a hüvelybe helyezni, az nyert. Persze királyból sem volt hiány, a négy jelölt harcolt, majd közönségzavartunk. Sörívő verseny is volt a megpróbáltatások között.

Ez az egyesület egyébként budapesti, minden kedden harcművészeti edzéseket tartanak, a ruhák árát pedig a fellépéseikből, szerepléseikből szerzik. Legutóbb például egy Bornholm-klipben vettek részt. De például Jancsó Miklós Mohácsi vész című filmjében is ott voltak, harcoltak, vonultak. Kissé nehéz járni a páncélban, vashálóban, sisakban, de ezek a srácok kemény fából vannak faragva, igaz, egy lány is van köztük, ő még csak egy hónapja csatlakozott. Nekem legjobban az acélkesztyű tetszett, fel is próbáltam... hát nem volt hideg.

Impresszum

- **Főszerkesztők:**
Horváth Ildikó
Szabados Péter
- **Korrektor:**
Szilvásy György Péter
- **Vezető Tanár:**
Papp László
- **Tördelőszerkesztő:**
Raffay Réka
- **A cikkeket írták és szerkesztették:**
Bakos Veronika
Bánki Péter
Czár Krisztián
Dezső Alexandra
Fábián Diána
Ferenczi Brigitta
Gasparovits Dóra
Jusztin Andrea
Kántor Lili
Katona Zita
Kertész Orsolya
Lakatos Dávid
Mráz István
Papp Zsófia
Ress Tünde
Sipos Dávid Günther
Spankó Anita
Treuer Bálint
Vargha Máté
- **2004**
- **Szent László Gimnázium**

